VECKOBLADET

2019:21 190816

45:e årgången

Sommarlovet är (äntligen?) slut!

Ann Schlyter 1992

Med denna bild hälsades läsarna välkomna tillbaka efter sommaruppehållet 1992. En del känner igen sig väl i bilden, andra inte. Men visst ser det härligt ut!

I en textruta bredvid bilden på förstasidan så skrev redaktionen att man gick ut lite löst och småtrevligt efter sommaren men sen skulle det minsann bli hårdare tag, politiskt alltså, inte fysiskt om någon oror sig.

Samma beskrivning kan vi inte lova i år, men vi lovar att kämpa på ett tag till.

Bilden kan också få illustrera att VB:s trettio pappersårgångar nu är digitaliserade och tillgängliga för den intresserade under rubriken "Arkiv 1975-2004" ovan.

Välkomna tillbaka till hösten 2019 i Veckobladet önskas alla skribenter, läsare och övriga vänner!

red

Friday for Future alla fredagar

Välkomna på demonstration för klimatet, ***varje fredag*** någon gång mellan 10- 13 på Stortorget.

Minnesbilder av Joachim Lentz av Gunnar Stensson

Joachim Lentz gick bort den 4 juni i år.

Joachim Lentz var en av vänsterns viktigaste företrädare i Skåne och Sverige under mer än 50 år. Jag vill bara ge några minnesbilder av honom för att kanske kan väcka liknande minnen till liv hos er.

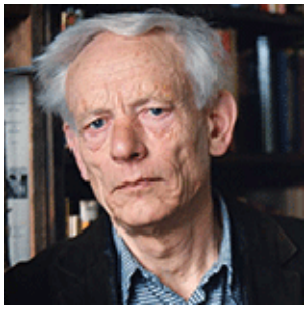

Joachim Lentz var lärare i Malmö liksom jag, han på Pauliskolan och jag på Heleneholmsskolan. Han var klar och pedagogisk och djärv. Vi hamnade båda i vpk-Skånes distriktsstyrelse, han som ordförande och jag som ledamot. Lokalen fanns på Bergsgatan i Malmö, intill Arbetet. Vi brukade båda dröja kvar i respektive skolor före mötena.

Det jag minns var framför allt den omsorg Joachim la ner på alla ärenden, i synnerhet de som rörde personer. Det fanns några sådana och han var ytterst angelägen att göra också personer som hade andra idéer än han själv rättvisa. Jag minns hans tydliga och exakta sätt att skriva – liksom att tala. Jag minns hans humor. Mötena var ofta långa och vi var trötta efter arbetsdagen i skolan. Joachim var alltid koncentrerad. Efter mötena cyklade han hem i höstmörkret. Jag reste hem till Lund med partiombuds-mannen Erik Nilsson. En partimedlem hade testamenterat en begagnad Volvo till partiet och Erik disponerade den.

Ibland reste vi alla tre i bilen till avlägsna lokalorganisa-tioner som i Östra Göinge eller Simrishamn. Jag minns ett tillfälle i norra Skåne när Joachim råkade lägga för mycket pulverkaffe i sin kopp. Vi uppfattade alla tre valet av Ronald Reagan som ett illavarslande tecken på en ny imperialistisk epok.

Vi träffades ganska ofta under 1980-talet, bland annat i aktioner mot Barsebäck. Joachim fortsatte partiarbetet. Själv kom jag att ägna mig åt den eritreanska befrielsekampen. I mars 1986 möttes vi en ruggig morgon vid platsen på Sveavägen där Olof Palme mördats. Ovetande om varandra hade vi anlänt till Stockholm med nattåget. Joachim var på väg till ett vpk-möte och jag till ett Eritrea-möte. Mordet hade ägt rum två veckor tidigare. Människor samlades fortfarande. Ett berg av blommor låg ute i kylan. Vi gick in på något öppet kafé. Våra respektive möten skulle inte börja förrän långt senare.

En tredje episod inträffade några år senare på Bokkaféet mitt emot Lunds stadsbibliotek. Gunnar Sandin hade tagit initiativ till det. Karin Lentz arbetade ofta där. Jag minns en livlig diskussion mellan Joachim och Gunnar som Karin och jag sköt in en och annan kommentar i. Jag tror den handlade om ett feministiskt utspel av Gudrun Schyman.

Ur nyheterna de senaste dagarna

Dag 1. Olycka i en liten kärnkraftsreaktor har orsakat en explosion i Arkhangelsk i Ryssland. Inga utsläpp av farliga ämnen, och strålningsnivåerna i området är normala.

Dag 2. 2 personer rapporteras döda i olyckan, 6 skadade. Rapport om tillfällig pik i radioaktiv strålning under en halvtimme i närbelägna staden Severodvinsk. Rapporten tas snabbt ner igen.

Dag 3. Ytterligare 5 arbetare rapporteras ha dött av sina skador, samt ytterligare 3 skadade. Rosatom gör ett uttalande som säger att olyckan involverade kärnmaterial, utan närmare specificering. Människor i området börjar ställa upprörda frågor och kräver öppenhet.

Dag 4. Strålningsnivåerna i området rapporteras normala. Ingen strålning sägs ha nått resten av Europa. Sjukvårdare som behandlat de drabbade skickas till Moskva för undersökning. Enligt TASS har de fått skriva på en överenskommelse om att inte avslöja något om olyckan. Ryska miljögrupper begär att regeringen ska släppa uppgifter om det radioaktiva läckaget, men ingen mer information släpps.

Dag 5. Boende i byn Nyonoksa uppmanas evakuera.

Och så där fortsätter det. Varje gång och överallt. Mörkning, halvsanningar, relativisering och rena lögner. Låt atomåldern få ett slut, på alla plan.
Catarina Brown på Facebook 14/8

Efter skjutningarna i Nya Zeeland, USA och Norge

The Guardian 8/8 - Rebecca Solnit
Vårt ständiga krig: hur den vita manliga hegemonin brukar våld för att klänga sig kvar vid makten. Masskjutningarna bekräftar det förtryck som är inbyggt i Amerikas ekonomiska och rättsliga system och i vår historia.

After the El Paso massacre, people are saying out loud that the president is culpable. But he is gasoline on a fire laid long before.
Photograph: Mark Ralston/AFP/Getty Images

Vi har aldrig inte varit i krig. Med vi menar jag denna kontinents kolonisatörer som förde krig först mot Nordamerikas ursprungsfolk och sedan inledde ett krig för att hålla kidnappade afrikaner i slaveri. När de officiella indiankrigen upphörde fann vi metoder att göra urinvånarna instängda och maktlösa. De metoderna var en sorts krig.

Vi inledde ett krig för att stjäla norra hälften av Mexiko, ett projekt som fullbordades 1848 med erövringen av vad som nu är Kalifornien, Nevada, Utah, Arizona, en del av Colorado och New Mexico. Texas hade redan införlivats med tvivelaktiga metoder, delvis för att dess yankee-nybyggare vägrade erkänna med mexikanska lag som förbjöd slaveri. Sedan behandlade vi latinos, också de som varit här före oss, som inkräktare.

Det finns en lång historia om massakrer som svar på slavuppror och indianskt motstånd, och polisens dödande av svarta människor liksom vita mäns dödande av infödda kvinnor kan mycket väl kallas krig med andra medel. USA föddes med deklarationen ”all men are created equal”, vilket uteslöt alla kvinnor, och sedan dess har dess historia alltför ofta ägnats åt att genomdriva ojämlikhet. De aktuella masskjutningarna, orsakade av rasism och kvinnohat, är ett mer extremt sätt att förstärka det förtryck, som är inbyggt i våra ekonomiska och rättsliga system, och kan vara orsakat av panik över att de systemen inte längre räcker till för att hålla folk undertryckta.
Översättning Gunnar Stensson
Läs mer! Läs hela artikeln i The Guardian

Boktips
Två av Solnits böcker finns på svenska: *Det avlägset nära* och *Gå vilse. En fälthandbok,* båda på Daidalos förlag.

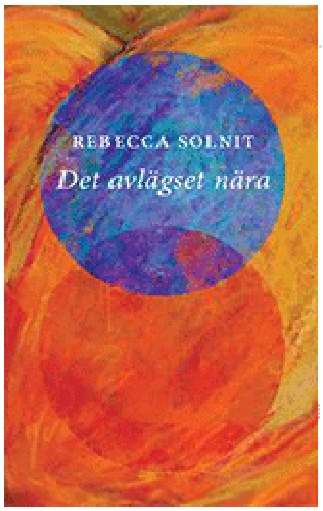

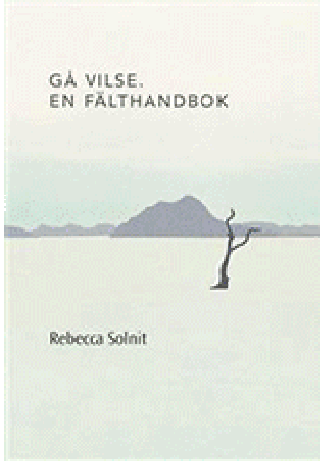

Kommentar
När jag som en förberedelse inför USA:s presidentval läste Björn af Kleens roliga bok *Amerikaner* lärde jag för första gången känna samhällsdebattören Ta-Nehisi Coates, författare till *Vi hade makten i åtta år*. Och när jag läste den såg jag varifrån Rebecca Solnit hämtat mycket av sin skarpa samhällskritik. Jag såg också att Björn i inledningen till artikeln om Coates hämtat ett nästan ordagrant referat av ett hetsigt samtal om rasism mellan Coates och Obama ur Coates debattbok. Så inspirerade tre profilerade debattörer varandra. Läs gärna Björn af Kleen och Ta-Nehisi Coates också!

Trygga anställningar – slopa allmän visstid!

Motion till Lunds kommunfullmäktige 2019-08-13

Allmän visstid är en otrygg anställningsform där arbetsgivaren utan sakliga grunder kan låta bli att erbjuda fast anställning. Den siste mars 2019 hade Lunds kommun 978 månadsavlönade och 152 timavlönade med anställningsformen allmän visstid.

Vänsterpartiet är medvetna om att det i perioder är nödvändigt att ta in vikarier i så väl offentliga som privata verksamheter. Det kan exempelvis röra sig om att täcka upp för någons föräldraledighet eller sjukskrivning men också om att hantera tillfälliga arbetstoppar. Men oavsett vad det är som är orsaken är det vår uppfattning att arbetsgivaren alltid ska motivera

varför det tas in en vikarie istället för att ge någon en fast anställning. Fasta anställningar ska fortsatt vara det normala på svensk arbetsmarknad.

Vänsterpartiet driver på nationell nivå att anställningsformen allmän visstid försvinner, det kan göras genom en enkel lagändring. Detta är en central fråga eftersom anställningsformen är alltför vanligt bland exempelvis unga kvinnor. Otrygga jobb innebär att den arbetande blir än mer utlämnad till arbetsgivaren. Det är svårare att larma om dålig arbetsmiljö eller dålig verksamhet om du inte vet om du får stanna kvar. Otrygga jobb försvårar facklig organisering och ger i längden både sämre arbetsmiljö och en sämre välfärd. Sexuella trakasserier har visat sig vara dubbel så vanliga för unga kvinnor på arbetsmarknaden om man arbetar under otrygga anställningsformer. Så kan vi inte missköta skattepengarna!

Våra gemensamma skatter ska gå till en bra välfärd där personalen har bra villkor och möjlighet att utvecklas. Då måste allmän visstid bort. Fram till att denna förändring blir verklighet nationellt är det nödvändigt att offentliga arbetsgivare går före och slutar använda otrygga anställningsformer som allmän visstid. En sådan reform skulle även innebära att Lunds kommun blev än mer attraktiv arbetsgivare som skulle få lättare att både behålla och rekrytera personal.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta
att Lunds kommun inte skall använda allmän visstid som anställningsform.
Helena Falk & Jesper Sahlén Vänsterpartiet

Den stora omprövningen av Gunnar Stensson

All kunskap, alla värden, alla mål, all historia måste omprövas. Allt vetande måste ses ur nya perspektiv, antropocens perspektiv. Människan har makt att förändra världen, men varje förändring leder till kedjor av konsekvenser eftersom det livsuppehållande jordsystemet består av en oändlig mängd undersystem som balanserar varandra.

Klimatperspektivet måste styra varje lokalt beslut om stadsplanering och kommunikationer. Varje enskild individ måste ta ansvar. En fjärils vingslag i Lunds stadspark kan leda till en orkan

i Florida

Klimatet blir varmare, en eller två grader. Ökar värmen med 3 grader innebär det katastrof. Det är en oförutsedd konsekvens av att vi för ett par hundra år sedan började förbränna fossil som under miljontals år lagrats under jorden. Vi vet att förbränningen av fossil måste upphöra, men i stället ökar den hela tiden. Förra året var förbränningen större än någonsin tidigare. När inlandsisar och glaciärer smälter blir nya fossila lager tillgängliga för pollutokraterna, de mäktiga nedskitarna, med Trump i spetsen.

Häromdagen offentliggjorde FN:s klimatpanel en rapport om den genomgripande omdaning av all markanvändning som är nödvändig och krävde stopp för bekämpningsmedel, konstgödsel, plöjning och harvning, köttproduktion och i stort sett allt industriellt jordbruk, och i stället återplantering av skog och anläggning av våtmarker och torvmossar.

Världsekonomins makthavare, Exxon, Shell, Monsanto och allt vad de heter satsar miljarder på att stoppa de nödvändiga samhällsförändringarna så att de kan fortsätta sin jakt på kortsiktig profit, nu i de nya områden som frilagts vid polerna till följd av havsuppvärmningen.

Först nu är alla (även förnekarna) medvetna, men kunskapen har funnits under lång tid. Koldioxidhalten i atmosfären började mätas 1957 i den så kallade Keeling-kurvan, som stigit oavbrutet sedan dess. Romrapporten *Tillväxtens gränser* kom 1972. För ett par dagar sedan passerade vi gränsen för årets förbrukning av jordens resurser.

Keelingkurvan klättrar till ny rekordnivå

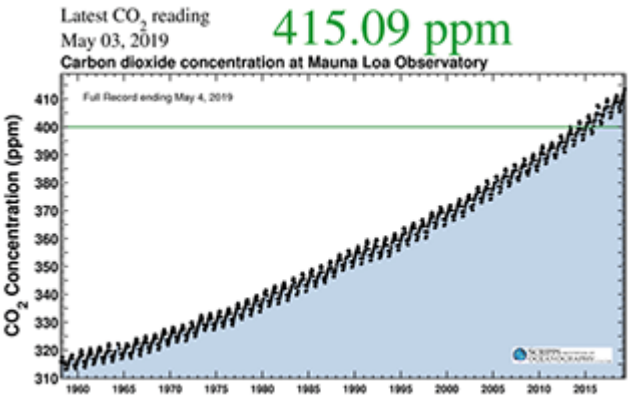

Keelingkurvan är döpt efter den amerikanska geokemisten och oceanografisten Charles David Keeling (1928-2005), som var den som inledde mätningarna på toppen av berget Mauna Loa i Hawaii år 1958.

Han var också den som först uppmärksammade världen på människans möjliga påverkan på växthuseffekten och på den globala uppvärmningen.

Många forskare menar att man, för att hålla den globala uppvärmningen på en säker nivå, bör hålla sig under 350 PPM, något som dock överskeds 1987.

Vetenskapsmän inom alla forskningsområden har i årtionden arbetat med de nya perspektiven. Det har givit upphov till en bred litteratur, mest engelskspråkig men också på svenska, som Sverker Sörlins *Antropocen,* Alf Hornborgs *Myten om maskinen* och Clive Hamiltons *Den trotsiga jorden. Människans öde i antropocen.*

Ämnet ekonomi, som snarare är en kapitalistisk ideologi än en vetenskap, är i omedelbart behov av förändring eftersom det påverkar de styrandes beslut.

Förra året tilldelades den amerikanske ekonomen William Nordhaus riksbankens pris i ekonomi till Nobels minne för sin forskning som lett till slutsatsen att en temperaturhöjning i atmosfären på tre grader är ekonomiskt optimal. Därmed visar han, och prisutdelarna, ofrivilligt hur verklighetsfrämmande hela den ekonomiska ”vetenskapen” med sina dogmer om privatisering, marknadsstyrning och tillväxt är.

Men revisionenen av det ekonomiska tänkandet är på gång. Pikettys *Kapitalet* och Branco Milanovics *Global ojämlikhet* är ett par exempel.

Världens historia måste skrivas om, i synnerhet de avsnitt som handlar om den industriella revolutionen som ledde till att miljontals slavar kidnappades från Afrika och tvingades arbeta på bomullsfälten i Amerika, vilket gav upphov till rikedom i USA och Storbritannien med dess ångmaskiner och mekaniska vävstolar, folkmord i Afrika och förödelse och fattigdom i Indien.

Rebecca Solnits artikel *Vårt ständiga krig* på annan plats i VB är ett exempel på den omvärderingen.

Forskare läser världs-litteraturen med nya ögon. Piketty och Milanovic hänvisar till Proust och Balzac. Andreas Malms *The progress of this storm* använder Joseph Conrads roman *Seger* som ram för analysen av kapitalism och miljöförstöring.

> The war is because the future USA will not look like the past USA, in who is here and who has rights and powers

Själv måste jag – som alla andra - ompröva tankar, handlingar, erfarenheter och attityder. Efter det andra världskriget inleddes *den stora accelerationen* mot och över tillväxtens gränser. Jag var tolv år då. Atombomben över Hiroshima markerar enligt många inledningen till antropocen, människans tidsålder, då människan på gott och ont grep makten över jordens framtid. Allt som skett under de snart 75 år som gått sedan dess har gjort avtryck i mitt medvetande, avtryck som jag måste omtolka ur antropocens perspektiv för att söka ny tillhörighet med livet och allt levande.

Stoppa Israels byggande! av Gunnar Olofsson

Den israeliska regeringen har givit klartecken för byggande av ytterligare över 2 300 illegala bostäder på det ockuperade Västbanken. I april i år godkändes 3 659 bostäder. Enligt den israeliske premiärministern, Benjamin Netanyahu, är målsättningen en total och evig kontroll av hela det område som av en klar majoritet av världens stater, inklusive Sverige, erkänts som den självständiga staten Palestina. I nuläget lever över 650 000 israeliska bosättare på ockuperad palestinsk mark.

”Ingen bosättning eller bosättare kommer att tvingas bort” förklarade den israeliske premiärministern Benjamin Netanyahu inför entusiastiska ockupanter under en promenad nyligen i den illegala bosättningen Efrat. ”Det är över... Vad ni gör här är för alltid”. Netanyahu

har också lovat att på sikt etablera ytterligare 8 250 bostäder bara i Efrat.

Samtidigt rivs palestinska hem och människor fördrivs. Den 22 juli jämnade Israels armé 8 byggnader i Sur Baher utanför Jerusalem med marken, något som omedelbart ställde 17 personer, inklusive barn, på bar backe. Totalt berörs omkring 350 personer av rivningarna, och runt 100 hus i området står under rivningshot. Beduinbyn Khan al-Ahmar planeras att förstöras för att ge plats för en israelisk utbildningsenhet.

Från 2009 när FN:s kontor för humanitära frågor (OCHA) började sin registrering och fram till 2015 förstördes i snitt 6 palestinska byggnader per månad i Jerusalem av Israels armé. Åren 2016 till mars 2019 ökade antalet påtagligt till 14 per månad för att i april i år nå 63 – det högsta antalet rivna byggnader hittills på en enda månad. Motiveringen är oftast att byggnaderna saknat israeliska bygglov – något i stort sett omöjligt att erhålla. Omkring 100 000 palestinier i östra Jerusalem lever därför under hotet att fördrivas.

Israels politik av ockupation, kolonisering och fördrivning utgör klara brott mot Fjärde Genèvekonventionen, FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och ett stort antal internationella konventioner och FN-resolutioner – inte minst Säkerhetsrådets resolution 2334 (2016) som inte ens USA röstade emot.

De aktuella byggplanerna har mycket riktigt också dömts ut av såväl FN:s specielle koordinator Nickolay Mladenov och Storbritanniens utrikesminister Dominic Raab, medan EU pliktskyldigt konstaterat att ”all bosättaraktivitet är illegal enligt internationell lag” och att man ”förväntar sig att de israeliska myndigheterna fullt ut möter sina skyldigheter som ockuperande stat” – något som man uppenbart inte gjort och inte planerar att göra. Med den amerikanska Trump-administrationen bakom ryggen är tvärtom så att de israeliska politikerna av allt att döma är övertygade om att de kan göra i stort sett vad de vill.

Men även om man får räkna med att USA blockerar alla verkningsfulla beslut i FN finns andra vägar att gå:

- Sverige kan och måste försöka övertyga EU om att tills vidare upphäva det förmånliga handelsavtalet mellan Israel och EU – ett avtal som för övrigt kräver ”respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska principer” (artikel 2).
- Sanktioner kan införas och israeliska krigsförbrytare efterlysas i svenska domstolar.
- Israel kan portas från deltagande i schlagerfestivaler, fotbollsturneringar och idrottstävlingar inom Sverige och EU.
- Israeliska produkter från bosättningarna kan och måste stoppas.
- Vetenskapligt och kulturellt utbyte med Israel kan och bör läggas på is.
- Det militära samarbetet med, och vapenimporten från, Israel måste stoppas och den svenska militärattachén i Tel Aviv hemkallas

Om den svenska regeringen inte genomför någon av dessa eller andra tydliga åtgärder för att få stopp på det israeliska byggandet på ockuperad mark blir tyvärr slutsatsen att man inte tar situationen i Palestina på allvar - eller att man är för feg för att agera. I båda fallen är i så fall läget mycket tragiskt.